

BIZTONSÁGI ADATLAP

(Az 1907/2006/EK rendelet szerint)

Terméknév: **ÜZEMANYAG ADALÉK**

Változat: H1   Eredeti kiadás / utolsó felülvizsgálat kelte   Honosítás kelte: 2011. 01. 13.   Oldal: 1/(13)
(gyártói):   / 2009. 01. 09.

1. A keverék és a vállalat / vállalkozás azonosítása

1.1 Termékazonosító

A termék neve: **Üzemanyag adalék**

Cikkszám: 409

1.2 A keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása

Azonosított felhasználás: üzemanyag adalék

Ellenjavallt felhasználás: nincs adat

1.3 A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Gyártó adatai:

Kleen – Flo Tumbler Industries Ltd
75 Advance Blvd
Brampton L6T 4N1, Ontario Kanada
Tel.: 00 (1) (905) 793-4311

Forgalmazó adatai:

Forex Kft.
1033 Budapest, Kiscsikós köz 10.
Tel.: 06/1/388-8822
Fax: 06/1/250-1168
E-mail: forex@forex.hu

Biztonsági adatlapért felelős:

Forex Kft.
1033 Budapest, Kiscsikós köz 10.
Tel.: 06/1/388-8822
Fax: 06/1/250-1168
E-mail: forex@forex.hu

1.4 Sürgősségi telefonszám

Baleset, veszély esetén hívandó telefonszám (H-P: 8-14³⁰): 06/1/388-8822 (CET)

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat

(ETTSZ 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.) (Gazdálkodó szervezeteknek díjköteles)

Tel.: 06 1 476-6464 vagy 06 80 201-199

2. A veszély meghatározása

2.1 A keverék osztályozása az 1999/45/EK valamint a 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet szerint:

Egészség:	Xn, Xi (ártalmas, irritatív)
R 20/21	Belélegezve és bőrrel érintkezve ártalmas
R 36/38	Szem- és bőrizgató hatású
R 67	Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak

BIZTONSÁGI ADATLAP

(Az 1907/2006/EK rendelet szerint)

Terméknév: **ÜZEMANYAG ADALÉK**

Változat: H1   Eredeti kiadás / utolsó felülvizsgálat kelte   Honosítás kelte: 2011. 01. 13.   Oldal: 2/(13)
(gyártói):   / 2009. 01. 09.

Biztonság (fizikai és kémiai tulajdonságok alapján):

R 11

F   Tűzveszélyes

Tűzveszélyes

Környezet:

Megjegyzés:

Nem veszélyjel köteles.

Nagy mennyiségben kiömölve az anyag a környezetre veszélyes lehet.

2.2 Címkézési elemek

Veszélyszimbólum és jel:

F

tűzveszélyes

Xn

ártalmas

Veszélyes összetevő(k):

Xilol (izomerek keveréke)
Etil-benzol

A címkén külön feltüntetendő:

-

R-mondat:

R 11

Tűzveszélyes

R 20/21

Belélegezve és bőrrel érintkezve ártalmas

R 36/38

Szem- és bőrizgató hatású

R 67

Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak

S-mondat:

S 2

Gyermekek kezébe nem kerülhet

S 16

Gyújtóforrástól távol tartandó – Tilos a dohányzás

S 24/25

Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást

S 36/37

Megfelelő védőruházatot és védőkesztyűt kell viselni

S 46

Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt/csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni

S 51

Csak jól szellőztetett helyen használható

Tapintással érzékelhető, veszélyre utaló jelkép: lakossági forgalmazás esetén szükséges.

További jelölési, ill. feliratozási kötelezettség:

Veszélyes áruk szállítása [20/1979. (IX. 18.) KPM rend., 38/2009. (VIII. 7.) KHEM rend.]: lásd 14. fejezetben

2.3 Egyéb veszélyek

Nincs adat.

BIZTONSÁGI ADATLAP

(Az 1907/2006/EK rendelet szerint)

Terméknév: **ÜZEMANYAG ADALÉK**

Változat: H1   Eredeti kiadás / utolsó felülvizsgálat kelte   Honosítás kelte: 2011. 01. 13.   Oldal: 3/(13)
(gyártói):   / 2009. 01. 09.

3. Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

3.1 Keverékek

Kémiai jelleg: Aromás szénhidrogének és izopropil-alkohol keveréke.

Összetevők:

Megnevezés	EINECS szám	CAS szám	Veszély- jel	Kockázati mondat	Koncentráció tömeg %
Izopropil-alkohol 	200-661-7	67-63-0	F, Xi	R 11, R 36, R 67	60-90
Xilol (izomerek keveréke) 	215-535-7	1330-20-7	Xn, Xi	R 10, R 20/21, R 38	10-30
Etil-benzol 	202-849-4	100-41-4	F, Xn	R 11, R 20	1-5

Az R-mondat(ok) teljes szövegét lásd a 16. fejezetben.

4. Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1 Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános: Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő sérült esetén a szájon át történő folyadékbevitel és a hánytatás tilos!

Belégzés: Vigyük friss levegőre a sérültet. Helyezzük nyugalomba és óvjuk a lehűléstől. Ha nincs légzés, vagy rendszertelen, alkalmazzunk mesterséges légzést. Ha szükséges, szakképzett személyzet adjon oxigént a sérültnek. Azonnal hívjunk orvost.

Bőr: A szennyezett ruházatot távolítsuk el. Az érintett bőrfelületet vékony sugárban folyó vízzel és szappannal mossuk le. Ha irritáció vagy bőrelváltozás alakul ki, forduljunk orvoshoz.

Szem: Ha van, a kontaktlencsét távolítsuk el. A szembe került anyagot azonnal öblítsük ki alaposan folyóvízzel kb. 15 percig, a szemhéjak széthúzása mellett. Forduljunk orvoshoz.

Lenyelés: A lehető leghamarabb, (a lenyelést követő 5 percen belül) hánytassuk a sérültet. Ezen idő letelte után tilos hánytatni. Xilol lenyelése esetén adjunk a sérültnek 150 ml folyékony paraffint. Semmi mást ne adjunk inni. Hívjunk orvost.

BIZTONSÁGI ADATLAP

(Az 1907/2006/EK rendelet szerint)

Terméknév: **ÜZEMANYAG ADALÉK**

Változat: H1   Eredeti kiadás / utolsó felülvizsgálat kelte   Honosítás kelte: 2011. 01. 13.   Oldal: 4/(13)
(gyártói):   / 2009. 01. 09.

4.2 A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások
Fejfájás, szédülés, émelygés, gyomorfájdalom, álmoság és központi idegrendszeri zavarok.

Égő érzés a szemben, bőrön.

4.3 A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

A szükséges intézkedések a lenyelt xilol mennyiségétől függenek. Az emésztőszervi zavarok lehetősége miatt kórházi ellátás javasolt.

5. Tűzvédelmi intézkedések

Tűzveszélyességi besorolás [9/2008. (II. 22.) ÖTM rendelet]:

Tűzveszélyességi osztály: „Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes”, „A”

Tűzveszélyességi fokozat: I.

5.1 Oltóanyag

Alkalmas oltóanyag:

Széndioxid, alkoholálló hab.

Kis tűz esetén szén-dioxid és por

Nem alkalmazható oltóanyag (biztonsági okokból):

Teljes vízszugár.

5.2 A keverékből származó különleges veszélyek

Veszélyes égéstermék:

Égés során irritáló és nagyon toxikus gázok és gőzök, valamint veszélyes bomlástermékek keletkezhetnek, mint pl. szén-monoxid, szén-dioxid. A gőzök a levegővel robbanásveszélyes keveréket alkotnak.

5.3 Tűzoltóknak szóló javaslat

Speciális tűzoltó védőfelszerelés:

A hatályos tűzvédelmi előírásoknak megfelelően. Zárt térben önhordós légzőkészülék.

Egyéb útmutatás:

A gőzök a levegővel robbanásveszélyes keveréket alkotnak.

A tűz által veszélyeztetett tartályok eltávolítandók. Ha ez nem lehetséges, vízpermettel hűtendők.

A szennyezett oltóvizet tilos csatornába engedni. Külön gyűjtendő.

A szennyezett oltóvíz és égési maradék az előírásoknak megfelelően ártalmatlanítandó.

BIZTONSÁGI ADATLAP

(Az 1907/2006/EK rendelet szerint)

Terméknév: **ÜZEMANYAG ADALÉK**

Változat: H1   Eredeti kiadás / utolsó felülvizsgálat kelte   Honosítás kelte: 2011. 01. 13.   Oldal: 5/(13)
(gyártói):   / 2009. 01. 09.

6. Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1 Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Egyéni védőeszközök: lásd 8. fejezetet.
Megfelelő szellőztetést kell biztosítani.
Kerülni kell a füst belégzését, az érintkezést az anyaggal.
Minden gyújtóforrás távol tartandó. Robbanásveszély.

6.2 Környezetvédelmi óvintézkedések:

Kiömlés esetén élővízbe, talajba, csatornába jutását körülhatárolással meg kell akadályozni. Nagy mennyiség kiömlése esetén értesíteni kell az illetékes hatóságokat.

6.3 A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

Minden gyújtóforrás távol tartandó. A keletkező gőzt vízpermettel kell hígítani. Az anyag szivárgását, kiömlését a lehető leghamarabb meg kell szüntetni, ha lehetséges. Kisebb mennyiség kiömlése esetén az anyagot nem éghető, folyadékfelszívó anyaggal (homok, föld, vermikulit, általános folyadékmegekötő anyag) kell felitatni. Nagyobb mennyiség szárazföldre történő kiömlése esetén az anyag élővízbe, talajba, csatornába jutását körülhatárolással meg kell akadályozni. A kiömlött terméket szivattyúzzuk fel újrahasznosítás, vagy ártalmatlanítás céljából. A maradékot nem éghető, folyadékfelszívó anyaggal (homok, föld, vermikulit, általános folyadékmegekötő anyag) kell felitatni. A felszedett, felitatott anyagot helyezük megfelelő tároló edényzetbe. Az érintett területet vízzel kell lemosni.
A szennyezett, nem újrahasznosítható anyag veszélyes hulladékként kezelendő.

6.4 Hivatkozás más fejezetekre

Egyéni védőfelszerelések: lásd a 8. fejezetet. Hulladékkezelés: lásd a 13. fejezetet.

7. Kezelés és tárolás

7.1 A biztonságos kezelésre vonatkozó óvintézkedések

A vegyi, valamint a tűz- és robbanásveszélyes anyagokra vonatkozó előírások betartandók.
Minden gyújtóforrás távol tartandó. Szikrát adó elektromos vagy mechanikus eszközt tilos használni.
Megfelelő szellőztetést/elszívást kell biztosítani, lehetőség szerint a munkavégzés közelében, vagy az alatt.
Kerülni kell a terméknek bőrrel és szemmel való érintkezését, a gőz/pára belégzését.
A munkatérben enni, inni, dohányozni tilos.
Élelmiszertől, italtól, takarmánytól távol tartandó.
Biztosítani kell a munkavégzés utáni és szünetek előtti mosdási lehetőséget.
Kezelési hőmérséklet: < 35°C

BIZTONSÁGI ADATLAP

(Az 1907/2006/EK rendelet szerint)

Terméknév: **ÜZEMANYAG ADALÉK**

Változat: H1   Eredeti kiadás / utolsó felülvizsgálat kelte   Honosítás kelte: 2011. 01. 13.   Oldal: 6/(13)
(gyártói):   / 2009. 01. 09.

7.2 A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

A vegyi, valamint a tűz- és robbanásveszélyes anyagok tárolására vonatkozó előírások tartandók be.

Száraz, hűvös, jól szellőző helyen, hő- és gyújtóforrástól távol, oxidáló anyagoktól, erős savaktól és bázisoktól elkülönítve, az eredeti, vagy azzal megegyező anyagú, az előírásoknak megfelelően felcímkézett, jól lezárt tartályban tárolandó.

Megfelelő szellőztetést biztosítani kell, különösen a helyiség felső részén, valamint a padló közelében.

Tárolási hőmérséklet: < 35°C

7.3 Meghatározott végfelhasználás:

Üzemanyag adalék benzinüzemű motorok égésterének tisztítására. Katalizátoros rendszerekhez is alkalmazható.

Üzemanyag befecskendezéses motorokhoz ajánlott.

8. Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

Műszaki intézkedés:

Megfelelő szellőztetés vagy helyi elszívás.

8.1 Ellenőrzési paraméterek

Munkahelyi levegőben megengedett, illetve eltűrhető értékek:

[25/2000. (IX. 30.) EüM- SzCsM e.r.]

<i>Izopropil-alkohol</i>	ÁK-érték:	500 mg/m ³	b, i,	II, 1
CAS: 67-63-0	CK-érték:	2000 mg/m ³		
<i>Xilol:</i>	ÁK-érték:	221 mg/m ³	b,	EU3
CAS: 1330-20-7	CK-érték:	442 mg/m ³		
<i>Etil-benzol</i>	ÁK-érték:	442 mg/m ³	b, i,	I, BEM, EU 3
CAS: 100-41-4	CK-érték:	884 mg/m ³		

Biológiai expozíciós (hatás) mutatók megengedhető határértékei vizeletben:

	Biológiai expozíciós (hatás) mutató	Mintavétel ideje	Megengedhető határérték	
			mg/g kreatinin	mikromol/mmol kreatinin (kerekített értékek)
<i>Xilol</i> CAS: 1330-20-7	metil-hippursavak	műszak után	1500	860
Etil-benzol CAS: 100-41-4	mandulasav	munkahét végén és műszak után	1500	1110

BIZTONSÁGI ADATLAP
(Az 1907/2006/EK rendelet szerint)

Terméknév: **ÜZEMANYAG ADALÉK**

Változat: H1   Eredeti kiadás / utolsó felülvizsgálat kelte   Honosítás kelte: 2011. 01. 13.   Oldal: 7/(13)
(gyártói):   / 2009. 01. 09.

8.2 Az expozíció ellenőrzése

Személyi védőfelszerelés:

(A védőfelszerelés megfelelő jogosítvánnyal rendelkező szervezet által minősített legyen.)
(1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről)

Belégzés elleni védelem: Normál körülmények között nem szükséges. Amennyiben a koncentráció meghaladja az expozíciós határértéket, megfelelő szűrőbetéttel ellátott légzésvédő használandó. A szűrőbetét típusa: „A”, színe barna (MSZ EN 141)

Kéz védelme: Védőkesztyű oldószerálló, anyaga nitril, neoprén vagy PVC (MSZ EN 374). Munkavégzés után a kesztyűt le kell mosni.

Megjegyzés: Megfelelő védőkesztyű kiválasztása nem csak a kesztyű anyagától függ, hanem a gyártótól is. A kesztyű permeációs ideje, áttörési tényezője, áttörési ideje, tartóssága gyártótól függően változhat, ezért a kiválasztott kesztyűt az adott alkalmazásra tesztelni kell.

Szemvédelem: Védőszemüveg, szorosan illeszkedő (MSZ EN 166).

Bőrvédelem: Sűrűszövésű anyagból készült védőruházat.

Egyéb speciális: Nincs adat.

Környezeti expozíció-ellenőrzések:

Ne engedjük talajba, talajvízbe, felszíni vizekbe, csatornába jutni.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1 Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Megjelenés:

Halmazállapot:	folyadék
Szín:	vörös
Szag:	alkoholos
Szagküszöbérték (xilol)	0,9-9,0 mg/m ³

Állapotváltozás:

Olvadáspont/fagyáspont	nincs adat
Forráspont:	82-137°C

További jellemzők:

Lobbanáspont (TCC):	11,5°C
Gyulladás hőmérséklet:	nincs adat

BIZTONSÁGI ADATLAP

(Az 1907/2006/EK rendelet szerint)

Terméknév: ÜZEMANYAG ADALÉK

Változat: H1   Eredeti kiadás / utolsó felülvizsgálat kelte   Honosítás kelte: 2011. 01. 13.   Oldal: 8/(13)
(gyártói):   / 2009. 01. 09.

Öngyulladás hőmérséklet:	nincs adat
Gőznyomás:	nincs adat
Párolgási tényező (n-butil acetát = 1):	nincs adat
Illékonyság:	nincs adat
Robbanási tulajdonságok:	Robbanásveszélyes gőz-levegő elegy kialakulása lehetséges.
Robbanási koncentráció határok alsó/felső:	2 / 12 tf%
Bomlási hőmérséklet:	nincs adat
Oxidálási tulajdonságok:	nincs adat
Gőzsűrűség (levegő=1):	2,2
Gőznyomás (20°C):	4,4 kPa
Specifikus sűrűség (víz = 1) (15°C):	0,8
Oldhatóság vízben:	85 %
Oldhatóság egyéb oldószerekben:	nincs adat
Oktanol/víz megoszlási együttható Log Pow:	nem áll rendelkezésre adat
pH-érték:	nem értelmezhető
Viszkozitás 20 °C-on:	nincs adat
VOC tartalom:	100 %

9.2 Egyéb információk

Nincs adat

10. Stabilitás és reakcióképesség

10.1 Reakciókészség:	Nem ismert.
10.2 Kémiai stabilitás:	Rendeltetésszerű használat, előírászerű tárolás esetén stabil.
10.3 A veszélyes reakciók lehetősége:	Normál körülmények között nem reaktív.
10.4 Kerülendő körülmények:	Gyújtóforrás, 35 C feletti hőmérséklet.
10.5 Nem összeférhető anyagok:	Erős oxidáló anyagok, erős savak és bázisok. Alumíniummal magas hőmérsékleten reagál.
10.6 Veszélyes bomlástermékek:	Nincs adat. Veszélyes égéstermékek: lásd 5. fejezet.

11. Toxikológiai adatok

11.1 A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

- Akut toxicitás: A termékre nem áll rendelkezésre adat.
- Megjegyzés: Belélegezve és bőrrel érintkezve ártalmatlan.
Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak.

BIZTONSÁGI ADATLAP
(Az 1907/2006/EK rendelet szerint)

Terméknév: ÜZEMANYAG ADALÉK

Változat: H1   Eredeti kiadás / utolsó felülvizsgálat kelte   Honosítás kelte: 2011. 01. 13.   Oldal: 9/(13)
(gyártói):   / 2009. 01. 09.

Izopropil-alkohol

Orális:	LD ₅₀ (patkány)	5.045	mg/kg	
Orális:	LD _{LO} (ember)	3.571	mg/kg	
Dermális:	LD ₅₀ (nyúl)	12.800	mg/kg	
Inhalációs:	LD ₅₀ (patkány)	16.000	ppm	(V) 8 óra

Xilol

Orális:	LD ₅₀ (patkány)	4.300	mg/kg	
Inhalációs:	LC ₅₀ (patkány)	5000	ppm	4 óra

Etilbenzol

Orális:	LD ₅₀ (patkány)	3.500	mg/kg	
Dermális:	LD ₅₀ (nyúl)	1.550	mg/kg	
Inhalációs:	LC ₅₀ (patkány)	4.000	ppm	4 óra
Inhalációs:	TC _{LO} (ember)	100	ppm	8 óra

Akut hatás – irritáció/maró hatás:

Bőrrel való érintkezés:	irritatív (komponensek alapján)
Szemmel való érintkezés:	irritatív (komponensek alapján)
Belégzés:	nem irritatív (komponensek alapján)
Megjegyzés:	Gőzök álmoasságot vagy szédülést okozhatnak
Lenyelés:	Emésztőszervi zavarokat okozhat

Szenzibilizáló hatás: Nem szenzibilizáló (komponensek alapján).

Ismételt dózisú toxicitás: Belélegezve és bőrrel érintkezve ártalmatlan.

Egyéb adatok, specifikus hatások:

Rákkeltő hatás:	Nem ismert, ill. nem rákkeltő (komponensek alapján).
Mutagén hatás:	Nem ismert, ill. nem mutagén (komponensek alapján).
Reprodukciót károsító hatás:	Nem ismert, ill. nem reprodukció károsító (komponensek alapján).
Megjegyzés:	A xilol magas koncentrációban egyes állatfajoknál az embrió, illetve a magzat károsodását okozta. Ez a hatás az anyaállatokon is megmutatkozott. Embereken hasonló tüneteket nem figyeltek meg.

BIZTONSÁGI ADATLAP
(Az 1907/2006/EK rendelet szerint)

Terméknév: **ÜZEMANYAG ADALÉK**

Változat: H1   Eredeti kiadás / utolsó felülvizsgálat kelte   Honosítás kelte: 2011. 01. 13.   Oldal: 13/(13)
(gyártói):   / 2009. 01. 09.

Felülvizsgálat:

Fejezet	Változtatás tárgya	Dátum	Változat- szám